

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

109/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 15^η Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση της Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύουσα :** Μπουσουλέγκα Χριστίνα (Αντιπρόεδρος της Αρχής)
- 2. Μέλη:**
 - Καραμανλής Ευάγγελος
 - Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
 - Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγήτρια: Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, Οικονομολόγος, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Θεοδωρακοπούλου Αναστασία, καθώς και η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Χριστίνα Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατόπιν προηγηθέντος εν μέρει άγονου διεθνούς διαγωνισμού, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 στην περιοχή ευθύνης της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, συνολικού προϋπολογισμού 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

Με το με αρ. πρωτ. 169101/23765/28-06-2016 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη από την Αρχή στις 29-06-2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2942), όπως αυτό συμπληρώθηκε με τα αριθμ. πρωτ. 175576/24795/05-07-2016 και 180277/25399/11-07-2016 όμοια έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 3014/07-07-2016 και 3085/11-07-2016 αντίστοιχα) και τα συνημμένα σε αυτά έγγραφα, η

Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 στις τοπικές ενότητες: Κροκεες, Άγιος Νικόλαος Βοιων, Αφίσιο, Καλύβια Σοχας, Καστορι, Σελλασια, Θεολόγος, Βουτιανοί – Κλαδας, Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη, Βορδόνια – Πελλανα, Μεταμόρφωση, Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγερα – Μυρσίνη, Πολοβιτσα, Μολαιο – Κουπια και Καλλιθέα της Π.Ε. Λακωνίας, συνολικού προϋπολογισμού 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθ. 636/2016 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου (απόσπασμα Πρακτικού της με αριθ. 15 Πράξεως, με ΑΔΑ: ΨΩΥΘ7Λ1-9ΑΨ) εγκρίθηκε η έναρξη των διαδικασιών για τη διενέργεια διαγωνισμού ανάδειξης εργολάβων ψεκασμών προγράμματος δακοκτονίας 2016 και διαγωνισμού παροχής υπηρεσιών για τον έλεγχο των δακοπληθυσμών με τη μέθοδο της παγιδοθεσίας με παγίδες τύπου Mcrphail στους ελαιώνες, στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016, στην Π.Ε. Λακωνίας και η συγκρότηση των αντίστοιχων επιτροπών.

2. Με την υπ' αριθ. 721/2016 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου (απόσπασμα Πρακτικού της με αριθ. 16 Πράξεως, με ΑΔΑ: 60677Λ1-05Κ) καταρτίστηκαν και εγκρίθηκαν οι όροι της διακήρυξης του τακτικού ανοικτού μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάδειξη εργολάβων εργασιών ψεκασμών δακοκτονίας έτους 2016 στην Π.Ε. Λακωνίας, συνολικού προϋπολογισμού 549.702,00€ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr.

3. Ακολούθως, με τη με αρ. πρωτ. 98205/13707/18-04-2016 διακήρυξη (ΑΔΑ: ΩΚ967Λ1-ΦΗΑ), ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου προκήρυξε τη διενέργεια ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού για την ανάθεση υλοποίησης του έργου: *“Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016, στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας”*, σε 34 τμήματα ανά δημοτική ή τοπική ενότητα. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε η χαμηλότερη τιμή, ως ημερομηνία έναρξης υποβολής των προσφορών ορίστηκε η 26^η Απριλίου, ως καταληκτική ημερομηνία η 30^η Μαΐου και ώρα 13:00 και ως ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών η 6^η Ιουνίου 2016 και ώρα 10:00.

4. Ειδικότερα, σύμφωνα με το προίμιο και το **Παράρτημα Α' “Στοιχεία των παρεχόμενων υπηρεσιών”** της ως άνω διακήρυξης, ο από εδάφους ψεκασμός ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016, προϋπολογισθείσας αξίας 676.133,46€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. περιλαμβάνει την προστασία 4.228.500 ελαιοδέντρων, με την εκτέλεση 3 δολωματικών ψεκασμών ανά προστατευόμενο δέντρο. Ο δε ακριβής αριθμός των δολωματικών ψεκασμών ορίζεται ότι θα εξαρτηθεί από επιστημονικά δεδομένα που σχετίζονται με το μέγεθος του δακοπληθυσμού και τις κλιματολογικές συνθήκες.

5. Περαιτέρω, σύμφωνα με το **άρθρο 4 “Κατανομή σε ομάδες και τμήματα”** του Παραρτήματος Β' **“Συμπληρωματικοί γενικοί όροι ανοικτού διαγωνισμού”**, ορίζονται τα εξής:

“Το έργο χωρίζεται σε 34 τμήματα-εργολαβίες για την Π.Ε. Λακωνίας που ανήκουν σε τέσσερις Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας και θα υπογραφούν μέχρι και 34 συμβάσεις. Τα 34 τμήματα εργολαβίες του έργου έχουν προκύψει από συνένωση των 47 τοπικών κοινοτήτων της ΠΕ Λακωνίας που με Αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων έχουν αποδεχθεί την εφαρμογή του προγράμματος δακοκτονίας το έτος 2016.

Αυξομείωση φυσικού αντικείμενου

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Λακωνίας διατηρεί το δικαίωμα:

1. Μείωσης του αριθμού των ψεκασμών στην περίπτωση που οι κλιματολογικές συνθήκες ή το ύψος του δακοπληθυσμού το απαιτούν.

2. Εξαιρέσης Τοπικών ή Δημοτικών Κοινοτήτων στις οποίες διαπιστώνει ότι δεν υφίστανται οι απαραίτητες προϋποθέσεις εφαρμογής του προγράμματος δολωματικών ψεκασμών (εφαρμόζεται όταν η καρποφορία των ελαιοδέντρων είναι μεγαλύτερη από 25% για τις ελαιοποιήσιμες ή 20% για τις βρώσιμες) ή η καρποφορία καταστραφεί από κάποιο αστάθμητο παράγοντα.

3. Μη εφαρμογής του προγράμματος Δακοκτονίας στις Τοπικές ή Δημοτικές Κοινότητες εφόσον ληφθεί απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία δεν γίνεται αποδοχή του υπό εφαρμογή προγράμματος Δακοκτονίας.

4. Διενέργειας τοπικών ψεκασμών (ψεκασμού μέρους των ελαιοδέντρων μίας Τοπικής ή Δημοτικής Κοινότητας) στις περιπτώσεις αυξημένου δακοπληθυσμού στις περιοχές αυτές ή στην περίπτωση που παρόλο που η καρποφορία των ελαιοδέντρων είναι άνω του 25% συνολικά, αυτή εντοπίζεται σε συγκεκριμένες περιοχές εφόσον το Τμήμα αυτό προσδιοριστεί αναλυτικά σε έκταση και αριθμό ελαιοδέντρων από Δημοτικά Διοικητικά όργανα .

5. Περικοπής των ψεκασθέντων ελαιοδέντρων σε περιπτώσεις όπως:

- όταν υπάρχουν νέες εκτιμήσεις για μειωμένη καρποφορία ή παρεμπόδιση της διενέργειας των ψεκασμών από τους κατοίκους

- στην περίπτωση που η συνολική χρησιμοποιηθείσα ποσότητα ψεκαστικού διαλύματος υπολείπεται της ποσότητας που θεωρείται αναγκαία για την κανονική προστασία του συνόλου των ελαιοδέντρων της εργολαβίας,

- όταν το προσωπικό που χρησιμοποιείται είναι ανεπαρκές για την κανονική εκτέλεση του έργου και

- στην περίπτωση που συμβούν φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, θεομηνίες κ.α.).

Στις περιπτώσεις αυτές οι ημέρες διάρκειας του ψεκασμού θα μειώνονται ανάλογα”.

Τα ανωτέρω 34 τμήματα, αναλυτικά περιγράφονται στον πίνακα ΙΙΙ του Παραρτήματος Γ’ “Τεχνικές προδιαγραφές – Πίνακες” της διακήρυξης, στο οποίο επίσης αναγράφονται, η προϋπολογισθείσα δαπάνη κάθε τμήματος, ο αριθμός των δένδρων, η ανώτερη προσφερόμενη τιμή ανά ψεκαζόμενο δένδρο και το ποσό εγγύηση συμμετοχής σε ευρώ.

Ως διάρκεια του έργου των από εδάφους δολωματικών ψεκασμών ορίζεται το χρονικό διάστημα από την 01-07-2016 έως την 15-11-2016.

Επίσης, στο άρθρο 5 “Κατάρτιση και υποβολή προσφορών” του Παραρτήματος Β’ ορίζεται σχετικά ότι: “Οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό μπορούν να υποβάλλουν διακριτές προσφορές είτε για το σύνολο των τμημάτων-εργολαβιών, είτε για ένα ή περισσότερα τμήματα-εργολαβίες [...]”.

6. Ακολούθως, στο ίδιο άρθρο της διακήρυξης ως προς τα “Δικαιολογητικά συμμετοχής”, ορίζονται τα κάτωθι:

“Οι προσφέροντες υποβάλουν ηλεκτρονικά μαζί με την προσφορά τους, εγκαίρως και προσηκόντως, επί ποινή αποκλεισμού, τα εξής δικαιολογητικά, σε μορφή αρχείου.pdf σύμφωνα με το άρθρο 5α.Β.1α του Π.Δ. 118/2007, το ν.4155/13(ΦΕΚ 120Α/29-5-2013) και το άρθρο 11 της ΥΑ Π1/2390/13 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)», όπως αναλυτικά περιγράφονται κατωτέρω: [...]

2. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία να αναγράφονται τα στοιχεία του διαγωνισμού και στην οποία να δηλώνεται ότι, μέχρι και την ημέρα υποβολής της προσφοράς τους οι προσφέροντες: [...]

κί. Για συμμετοχή στο διαγωνισμό Ανωνύμων Εταιρειών (για τις ανώνυμες εταιρείες που αυτό απαιτείται) αναγκαία προϋπόθεση είναι η ονομαστικοποίηση των μετοχών τους μέχρι φυσικού προσώπου (άρθρο 8

παρ.4 του Ν.3310/2005). Η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής αποδεικνύεται με την υποβολή μαζί με την προσφορά των εξής δικαιολογητικών:

α) Πιστοποιητικού της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την εταιρεία, από την οποία προκύπτει ότι οι μετοχές της με βάση το ισχύον καταστατικό της είναι ονομαστικές και β) Αναλυτικής κατάστασης με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο Βιβλίο Μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς (άρθρο 1 παρ.2 Π.Δ. 82/96, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 109 του Ν. 2533/97). Σε περίπτωση που μέτοχοι Α.Ε. που συμμετέχει στο διαγωνισμό είναι άλλες Α.Ε., με ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 1% απαιτείται και των εταιρειών αυτών οι μετοχές να είναι ονομαστικές στο σύνολό τους μέχρι φυσικού προσώπου και επίσης οι εταιρείες αυτές πρέπει να προσκομίζουν τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών και για τις Α.Ε. μετόχους της Α.Ε. που λαμβάνει μέρος στο διαγωνισμό. Αν συμμετέχει στο διαγωνισμό εταιρεία άλλης νομικής μορφής πλην των Α.Ε., στις οποίες συμμετέχουν ή κατέχουν εταιρικά μερίδια Ανώνυμες Εταιρείες με ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο 1%, οι μετοχές πρέπει να είναι ονομαστικές μέχρι φυσικού προσώπου (άρθρο 8 παρ. 1-3 του Ν. 3310/2005 και 8 παρ. 1 του Ν. 3414/2005). Σε περίπτωση μη υποβολής των παραπάνω δικαιολογητικών ή επί υποβολής μη νόμιμων ή ανεπίκαιρων (πέραν των τριάντα (30) ημερών), η προσφορά αποκλείεται ως απαράδεκτη”.

7. Επίσης, σύμφωνα με το **άρθρο 8 “Διαδικασία ανάδειξης μειοδότη - Κατακύρωση”** του Παραρτήματος Β' ορίζονται τα κάτωθι:

“Δικαιολογητικά Κατακύρωσης

[...] 2. Δικαιολογητικά περί χρηματοοικονομικής ικανότητας του προσφέροντος

Η χρηματοοικονομική ικανότητα του παρέχοντος υπηρεσίες αποδεικνύεται με ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων ετών για όσους έχουν από το νόμο υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού, από το οποίο να προκύπτει η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

Σημείωση: Για όσους δεν έχουν υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού από το νόμο απαιτείται Υπεύθυνη δήλωση σε μορφή αρχείου .pdf, υπογεγραμμένη ψηφιακά χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου υπογραφής:

Περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και

Περί του κύκλου εργασιών ως προς την παροχή παρόμοιων με τις ζητούμενες υπηρεσίες κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών.

Για τα νομικά πρόσωπα διευκρινίζεται ότι η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται ψηφιακά από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για Α.Ε., τον Διαχειριστή για Ο.Ε. ή Ε.Ε ή Ε.Π.Ε και σε κάθε άλλη περίπτωση από το νόμιμο εκπρόσωπο.

Αν ο προσφέρων, για σοβαρό λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή θα κρίνει αιτιολογημένα ως πρόσφορο”.

8. Τέλος, στο **άρθρο 12 “Εγγυήσεις”** του Παραρτήματος Β' της διακήρυξης ορίζεται ότι απαιτούνται: «[...] 4. Εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό [...] α. Η εγγύηση αυτή εκδίδεται υπέρ του συμμετέχοντος για ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 2% επί του προϋπολογισμού του τμήματος ή των τμημάτων για τα οποία θα καταθέσει την προσφορά του εκτός του Φ.Π.Α. με βάση την τιμή που ορίζεται στον ΠΙΝΑΚΑ ΙΙΙ. [...] 6. Εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης [...] ι. Ο προσφέρων στον οποίο έγινε η κατακύρωση υποχρεούται να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης των όρων της σύμβασης, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% της συνολικής συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α.».

9. Προκαταρκτική προκήρυξη απεστάλη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε.) στις 04-12-2015 και δημοσιεύθηκε στις 09-12-2015 με κωδικό 2015/S 238-432397, ενώ περίληψη των ουσιαστών όρων και στοιχείων της ως άνω διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά στην Ε.Ε.Ε.Ε. στις 19-04-2016 και δημοσιεύθηκε στις 23-04-2016 με κωδικό 2016/S 080-142445. Παράλληλα, η αναλυτική διακήρυξη και τα συνημμένα σε αυτή τεύχη δημοπράτησης αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr

του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) στις 20-04-2016, ώρα 12:45, με αριθμό συστήματος 23348, στο διαδικτυακό τόπο ΔΙΑΥΓΕΙΑ με ΑΔΑ: ΩΚ967Λ1-ΦΗΑ, στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.ΜΗ.ΔΗ.Σ.) στις 19-04-2016, με ΑΔΑΜ: 16PROC004241920 και στον ιστότοπο της Περιφέρειας Πελοποννήσου (21-04-2016). Επίσης, περίληψη της ανωτέρω διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 156/22-04-2016), καθώς και στον εθνικό τύπο στις εφημερίδες “ΛΑΚΩΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ”, “ΓΕΝΙΚΗ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ”, “ΗΧΩ ΤΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ”, “ΘΑΡΡΟΣ” και “ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ” στις 21 και 25-04-2016.

10. Στο πλαίσιο του διαγωνισμού υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ προσφορές για τα 23 από τα 34 τμήματα (δημοτικές ή τοπικές ενότητες) της διακήρυξης και συνολικά δώδεκα (12) προσφορές. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1152/αρ. Πράξης 26/09-06-2016 (ΑΔΑ: Ω1ΩΧ7Λ1-ΜΛΠ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία και ενέκρινε το σχετικό πρακτικό (1ο) της αρμόδιας επιτροπής αξιολόγησης προσφορών της Π.Ε. Λακωνίας, για τα τμήματα που αφορούν στις τοπικές ενότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιων, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχας, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη και xi) Βορδόνια – Πελλανα δεν υποβλήθηκαν δικαιολογητικά (προσφορές) από κανέναν εργολάβο, ενώ για τα τμήματα: I) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγεραι – Μυρσίνη, iii) Πολοβίτσα και iv) Μολαιοι – Κουπια οι υποβληθείσες προσφορές απορρίφθηκαν με την ίδια απόφαση για ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά και τις τεχνικές προσφορές, όπως αναλυτικά καταγράφονται από την Επιτροπή στο σχετικό απόσπασμα πρακτικού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποφασίσθηκε η διενέργεια νέου διαγωνισμού για τα άγονα τμήματα.

11. Ακολούθως, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1197/αρ. Πράξης 27/16-06-2016 (ΑΔΑ: ΨΤ957Λ1-ΚΔΔ) απόφασή της, η Οικονομική Επιτροπή της Περιφέρειας Πελοποννήσου αντικαθιστά την τελευταία παράγραφο του αποφασιστικού σκέλους της με αριθ. 1152/09-06-2016 απόφασης που αφορά στη διενέργεια νέου διαγωνισμού, αποφασίζοντας την τήρηση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με επαναπροκήρυξη με δημοσίευση προκήρυξης για τις τοπικές κοινότητες που έχουν υποβληθεί προσφορές και απορρίφθηκαν ως μη κανονικές και την τήρηση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με τους όρους της 98205/13707/18-04-2016 διακήρυξης με ανακοίνωση της υπηρεσίας για όσες εργολαβίες δεν υποβλήθηκαν προσφορές.

12. Στη συνέχεια, με την υπ' αριθμ. 1198/αρ. Πράξης 27/16-06-2016 (ΑΔΑ: ΩΠ277Λ1-Ω99) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το υπ' αριθ. πρωτ: 159239/22484/16-6-2016 Σχέδιο Απόφασης και η τήρηση της διαδικασίας διαπραγμάτευσης για τα τμήματα που είναι άγονα για την υλοποίηση του έργου «Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 στην περιοχή ευθύνης της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Λακωνίας», ενώ με την υπ' αριθμ. 1270/αρ. Πράξης 28/23-06-2016 (ΑΔΑ: 75ΤΓ7Λ1-18Ψ) απόφασή της συμπληρώθηκε το ανωτέρω σχέδιο απόφασης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης, συμπεριλαμβάνοντας και το τμήμα της τοπικής κοινότητας Καλλιθέας, λόγω απόρριψης της μοναδικής προσφοράς που υπεβλήθη κατά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών.

13. Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 1271/αρ. Πράξης 28/23-06-2016 (ΑΔΑ: ΩΛΓ17Λ1-3ΞΡ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου εγκρίθηκε το από 17-6-2015 πρακτικό της επιτροπής (2ο) της επιτροπής διεξαγωγής και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού από το οποίο προκύπτουν οι προσωρινοί μειοδότες με τα αντίστοιχα τμήματα – εργολαβίες και την σε ευρώ/προστατευόμενο δέντρο τιμή ανά τμήμα, ανατέθηκε η εκτέλεση του έργου στους προσωρινούς μειοδότες και αποφασίσθηκε η συνέχιση του διαγωνισμού για το άγονο τμήμα – εργολαβία της ενότητας Καλλιθέας, με την διαδικασία της διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης.

14. Τέλος, με το με αριθ. πρωτ. 180277/25399/11-07-2016 υποβληθέν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έγγραφο, η Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας βεβαιώνει ότι «[...] για τον διαγωνισμό ανάδειξης εργολάβων ψεκασμών από εδάφους για τον δάκο της ελιάς έτους 2016 στην ΠΕ Λακωνίας δεν έχουν ασκηθεί και δεν

εκκρεμούν ενστάσεις, προσφυγές ή ένδικα μέσα».

15. Κατόπιν των παραπάνω, η Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας, με το με αριθ. πρωτ. 169101/23765/28-06-2016 αίτημά της προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη από την Αρχή στις 29-06-2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 2942), όπως αυτό συμπληρώθηκε με τα αριθμ. πρωτ. 175576/24795/05-07-2016 και 180277/25399/11-07-2016 όμοια έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισερχ. 3014/07-07-2016 και 3085/11-07-2016 αντίστοιχα) και τα συνημμένα σε αυτά έγγραφα, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προσκομίζοντας σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας για τις τοπικές κοινότητες: i) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγερα – Μυρσίνη, iii) Πολοβίτσα, iv) Μολαιοι – Κουπια και v) Καλλιθέα της Π.Ε. Λακωνίας, προϋπολογισμού 83.922,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 περ. α του π.δ. 60/2007 και για τις τοπικές κοινότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιων, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχας, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη και xi) Βορδόνια – Πελλανα, προϋπολογισμού 159.873,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α του π.δ. 60/2007, ήτοι συνολικού προϋπολογισμού 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., που αποτελούν τμήματα του διενεργηθέντος ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού: *“Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016, στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας”.*

II. Νομικό Πλαίσιο

16. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, ορίζει τα ακόλουθα: *«δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. [...]».*

17. Στο άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 *«Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...»* ορίζεται ότι : *«...Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια: β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV [...]».*

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αριθ. 2015/2342 Κανονισμού της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής της κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 135.000 και 209.000 ευρώ αντίστοιχα.

18. Επίσης, στο άρθρο 8 παρ. 1, 3 και 5 του ίδιου π.δ. ορίζεται ότι:

«1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...]

3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να καταταμηθεί,

προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

5. [...] β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος...».

19. Στο άρθρο 24 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 30 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), ορίζεται ότι «...1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 43 έως 50 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές...».

20. Στο άρθρο 25 παρ. 1 περ. α' του ίδιου π.δ., «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ), ορίζεται: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της» [...].

21. Στο ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟ “ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ”, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β’ “ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ”, άρθρο 42 “Έλεγχος της καταλληλότητας, επιλογή των συμμετεχόντων και ανάθεση των συμβάσεων” (άρθρο 44 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) του ίδιου π.δ., ορίζονται τα εξής:

“1. Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στα άρθρα 51 και 52, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 40, αφού οι αναθέτουσες αρχές ελέγξουν την καταλληλότητα των οικονομικών φορέων που δεν έχουν αποκλεισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44. Ο έλεγχος της καταλληλότητας πραγματοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και των επαγγελματικών και τεχνικών γνώσεων ή ικανοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 45 έως 50, και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, με τα κριτήρια και τους κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 3. 2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν το ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικών ή και επαγγελματικών ικανοτήτων, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 46, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι υποψήφιοι και οι προσφέροντες. Η έκταση των πληροφοριών που αναφέρονται στα άρθρα 45 και 46 καθώς και το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται για τη συγκεκριμένη σύμβαση, πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενό της. Τα ελάχιστα αυτά επίπεδα μνημονεύονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού”.

Περαιτέρω, στο άρθρο 45 “Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια” (άρθρο 47 οδηγίας 2004/18/ΕΚ) ορίζονται τα κάτωθι:

“1. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων. β) Ισολογισμούς ή αποσπάσματα ισολογισμών, στην περίπτωση που η δημοσίευση των ισολογισμών απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας. γ) Δήλωση περί του συνολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, ενδεχομένως, του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της

σύμβασης, για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, σε συνάρτηση προς την ημερομηνία δημιουργίας του οικονομικού φορέα ή την έναρξη των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών. [...] 4. Οι αναθέτουσες αρχές υποδεικνύουν, στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, ποιο ή ποια από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 δικαιολογητικά επέλεξαν καθώς και ποια άλλα δικαιολογητικά πρέπει να προσκομισθούν. 5. Αν ο οικονομικός φορέας, για σοβαρό λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει αιτιολογημένα ως πρόσφορο”.

22. Στα άρθρα 134 (ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ) και 136 (Υποχρέωση χρήσης ΕΣΗΔΗΣ) του ν. 4281/14 (ΦΕΚ 160 Α' 08.08.2014): Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις, ορίζεται ότι : «...134. Οι διατάξεις του παρόντος Τίτλου εφαρμόζονται κατά την ανάθεση και εκτέλεση, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών του Μέρους Β' του παρόντος από αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς. Μπορεί επίσης να εφαρμόζονται στις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και στις συμβάσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232), εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. [...] 136. 1. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος, από την υποβολή του αιτήματος μέχρι την υπογραφή και την εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ο χρόνος έναρξης υποχρεωτικής εφαρμογής του συνόλου ή μέρους από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου μπορεί να μετατίθεται, σε όλες ή ορισμένες κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, για όλες ή για ορισμένες αναθέτουσες αρχές και σε όλες τις αποφάσεις ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων ή σε μέρη αυτών...». Επιπλέον, με την παρ. 3 του άρθρου 201 του ίδιου Νόμου, ορίζεται ότι : «...3. Η ισχύς των άρθρων 134 έως 138, αρχίζει ως προς τις προμήθειες και υπηρεσίες, όσον αφορά τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 την 1η Ιουλίου 2014, όσον αφορά τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης την 1η Οκτωβρίου 2014 και όσον αφορά το σύνολο του δημόσιου τομέα την 1η Οκτωβρίου 2015. ...».

23. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 “Ονομαστικοποίηση μετοχών εταιρειών που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις” του Ν. 3310/2005 (ΦΕΚ 30/Α'/14-02-2005) “Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων”, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 3414/2005 (ΦΕΚ 279/Α'/10-11-2005), ορίζονται τα εξής:

“1. Οι μετοχές των ανωνύμων εταιρειών που συμμετέχουν, αυτοτελώς ή σε κοινοπραξία ή ένωση προσώπων ή σε οποιασδήποτε μορφής οντότητα, σε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης κατασκευής έργων ή προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών και μελετών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του νόμου αυτού, με οικονομικό αντικείμενο ή αντάλλαγμα ανώτερο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ, είναι υποχρεωτικά ονομαστικές, προκειμένου να καταστεί εφικτός ο έλεγχος της συνδρομής των λόγων αποκλεισμού από τις διαγωνιστικές διαδικασίες ή τις διαδικασίες ανάθεσης, σύμφωνα με τις Οδηγίες περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, συμβάσεων δημοσίων προμηθειών και συμβάσεων δημοσίων έργων, όπως εκάστοτε ισχύουν. Εφόσον μέτοχος είναι άλλη ανώνυμη εταιρεία με ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%), οι μετοχές της εταιρείας αυτής είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους μέχρι φυσικού προσώπου. Σε περίπτωση συμμετοχής εταιρειών άλλης νομικής μορφής, πλην των ανωνύμων, στις οποίες συμμετέχουν ή κατέχουν εταιρικά μερίδια ανώνυμες εταιρείες, με ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%), οι μετοχές τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές μέχρι και του τελευταίου φυσικού προσώπου.

2. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ισχύουν και για τις αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής τους ή μη σε ελληνικές ανώνυμες εταιρείες, υπό την προϋπόθεση

ότι το δίκαιο της χώρας, στην οποία έχουν την έδρα τους, επιβάλλει για το σύνολο της δραστηριότητάς τους ή για συγκεκριμένη δραστηριότητα, την ονομαστικοποίηση των μετοχών τους στο σύνολό τους μέχρι φυσικού προσώπου. Εφόσον δεν επιβάλλεται υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών κατά το δίκαιο της χώρας, στην οποία έχουν την έδρα τους, προσκομίζεται σχετική βεβαίωση από αρμόδια αρχή της χώρας αυτής, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου. Στην περίπτωση που δεν επιβάλλεται υποχρέωση ονομαστικοποίησης, η αλλοδαπή ανώνυμη εταιρεία υποχρεούται να προσκομίσει στην Αναθέτουσα Αρχή έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση των μετόχων της, που κατέχουν τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου της ανώνυμης εταιρείας. Σε περίπτωση που η εταιρεία δεν τηρεί ενημερωμένη κατάσταση μετόχων, υποχρεούται να προσκομίσει σχετική κατάσταση μετόχων, που κατέχουν τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, εφόσον οι μέτοχοι αυτοί είναι γνωστοί στην εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρεία οφείλει να αιτιολογήσει τους λόγους για τους οποίους δεν είναι γνωστοί οι ως άνω μέτοχοι, η δε Αναθέτουσα Αρχή δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά την κρίση της αιτιολογίας αυτής.

Εναπόκειται στην Αναθέτουσα Αρχή να αποδείξει τη δυνατότητα της εταιρείας να υποβάλει την προαναφερόμενη κατάσταση των μετόχων της, διαφορετικά η μη υποβολή της σχετικής κατάστασης δεν επιφέρει έννομες συνέπειες σε βάρος της εταιρείας.

3. Η υποχρέωση περαιτέρω ονομαστικοποίησης μέχρι φυσικού προσώπου δεν ισχύει ως προς τις εισηγμένες στα Χρηματιστήρια κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) εταιρείες.

4. Οι υποχρεώσεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου αυτού αποτελούν προϋποθέσεις για την παραδεκτή συμμετοχή της εταιρείας ή κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων ή οποιασδήποτε άλλης μορφής οντότητας στη σχετική διαδικασία. Η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της υποψηφιότητας, εάν στη διαγωνιστική διαδικασία ή στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης συμμετέχει εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του νόμου αυτού. Η κήρυξη του απαραδέκτου γίνεται από την Αναθέτουσα Αρχή αμέσως μετά το άνοιγμα του υποφакέλου των δικαιολογητικών των συμμετεχόντων [...]"

III. Νομική Εκτίμηση

24. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας αφορά στην ανάθεση δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, κατά την έννοια της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης προϋπολογισθείσας δαπάνης 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. των τμημάτων στα οποία αφορά το υποβληθέν αίτημα, σε συνδυασμό προς τον προϋπολογισμό του συνόλου των τμημάτων της διακήρυξης ποσού 549.702,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή γνώμης.

25. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/EK περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/EK να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94,

Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. Ι-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, Ι-13947, σκέψη 48).

26. Ως προς το υποβληθέν αίτημα της αναθέτουσας αρχής στην προκειμένη περίπτωση τυγχάνουν εφαρμογής:

- η διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 για τα τμήματα που αφορούν στις τοπικές κοινότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιωτών, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχάς, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανή και xi) Βορδόνια – Πελλανα, για τα οποία δεν υποβλήθηκαν προσφορές,
- η διάταξη του άρθρου 24 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 τόσο για τα τμήματα: i) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινής – Λυγεραι – Μυρσίνη, iii) Πολοβιτσα και iv) Μολαιοί – Κουπια, στα οποία οι υποβληθείσες προσφορές απερρίφθησαν για ελλείψεις στα δικαιολογητικά και τις τεχνικές προσφορές, όπως αναλυτικά καταγράφονται από την Επιτροπή Αξιολόγησης στο σχετικό απόσπασμα πρακτικού (1ο), όσο και για το τμήμα: v) Καλλιθέας, στο οποίο η μοναδική κατατεθειμένη οικονομική προσφορά απορρίφθηκε λόγω μη ψηφιακής υπογραφής στο αναρτημένο στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. αρχείο.

27. Στο πλαίσιο της διάταξης του άρθρου 24 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφύγουν σε διαδικασία σύναψης σύμβασης με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

28. Ομοίως, με τη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με την προϋπόθεση: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση. δ) Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν σχετικής εκθέσεως.

29. Ειδικότερα δε, σχετικά με την υπό σημείο (α) προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, παγίως έχει κριθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' εφαρμογή της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, συνέχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία (ΕΣ-Πράξη 215/2012-Ζ' Κλιμάκιο, ΕΣ-Αποφ. VI Τμ. 1249/2011, 466/2011, 29/2012, 408/2012, 600/2012 και 935/2013).

30. Εν προκειμένω, η εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 24 παρ. 1 περ. α' και 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007 διενεργείται ταυτοχρόνως, δεδομένου ότι οι περισσότερες από τις προϋποθέσεις εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων συμπίπτουν.

31. Ειδικότερα, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας

Η Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας προκήρυξε, με τη με αρ. πρωτ. 98205/13707/18-04-2016 διακήρυξη, ηλεκτρονικό, δημόσιο διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία για την "Ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους δολωματικό ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης

του Δάκου της Ελιάς έτους 2016, στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας”, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή, προϋπολογισθείσας αξίας 549.702,00€ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., στα πλαίσια του οποίου για ορισμένα τμήματα δεν υπεβλήθη καμία προσφορά, ενώ για άλλα τμήματα υπεβλήθησαν προσφορές που απερρίφθησαν στο σύνολό τους κατά το στάδιο εξέτασης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών καθώς και μία προσφορά που απερρίφθη κατά την αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς, λόγω μη ψηφιακής υπογραφής στο αναρτημένο στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. σχετικό αρχείο.

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι στον εν λόγω διαγωνισμό τηρήθηκαν οι απαιτούμενες διατυπώσεις δημοσιότητας και δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες στους όρους της διακήρυξης, που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό.

Επίσης, όπως βεβαιώνεται στο με αριθ. πρωτ. 180277/25399/11-07-2016 υποβληθέν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έγγραφο της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας “δεν εκκρεμούν περαιτέρω ενστάσεις, κατά της διακήρυξης του διαγωνισμού ή της νομιμότητας διενέργειάς του όπως επίσης δεν εκκρεμούν ενστάσεις, προσφυγές και ένδικα εν γένει μέσα και βοηθήματα κατά της απόφασης κατακύρωσης του εν λόγω διαγωνισμού”.

β) Ως προς την μη υποβολή προσφοράς ή την υποβολή μη κανονικών ή απαράδεκτων προσφορών

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1152/αρ. Πράξης 26/09-06-2016 (ΑΔΑ: Ω1ΩΧ7Λ1-ΜΛΠ) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία και ενέκρινε το σχετικό πρακτικό (1ο) της αρμόδιας επιτροπής αξιολόγησης προσφορών της Π.Ε. Λακωνίας, στον διενεργηθέντα ηλεκτρονικό ανοικτό διεθνή διαγωνισμό, για τα τμήματα που αφορούν στις τοπικές ενότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιωτών, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχας, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη και xi) Βορδόνια – Πελλανα δεν υποβλήθηκαν δικαιολογητικά (προσφορές) από κανέναν εργολάβο, ενώ για τα τμήματα: I) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγερα – Μυρσίνη, iii) Πολοβιτσα και iv) Μολαιοι – Κουπια οι υποβληθείσες προσφορές απορρίφθηκαν με την ίδια απόφαση για ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά συμμετοχής και τις τεχνικές προσφορές.

γ) Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης

Στο προσκομισθέν στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ρητώς αναφέρεται ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατά τις διατάξεις των άρθρων 24 παρ. 1 περ. α' και 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, εγκρίνεται σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης, όπως αυτοί αναφέρονται στην με αρ. πρωτ. 98205/13707/18-04-2016 διακήρυξη του έργου.

32. Εν όψει των ανωτέρω εκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 24 παρ. 1 περ. α' και 25 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 60/2007, καθώς προκύπτει η συνδρομή λόγου και προϋπόθεσης για την υιοθέτηση της εξαιρετικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 στην περιοχή ευθύνης της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, συνολικού προϋπολογισμού 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., και ειδικότερα:

α) για τα τμήματα που αφορούν στις τοπικές κοινότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιωτών, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχας, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη και xi) Βορδόνια – Πελλανα, προϋπολογισμού 159.873,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α του π.δ. 60/2007, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, και

β) για τα τμήματα: i) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγερειά – Μυρσίνη, iii) Πολοβίτσα, iv) Μολαοί – Κουπιά και v) Καλλιθέας, προϋπολογισμού 83.922,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1, περ. α του π.δ. 60/2007, με δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση των όρων της αρχικής διακήρυξης.

33. Περαιτέρω, στην προκειμένη περίπτωση για τη βελτίωση των διαδικασιών της αναθέτουσας αρχής, επισημαίνεται η ιδιαίτερη επιμέλεια που οφείλει να επιδεικνύει η αναθέτουσα αρχή ως προς την ορθή κατάρτιση των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού. Ειδικότερα:

(i) Σύμφωνα με το άρθρο 5 “Κατάρτιση και υποβολή προσφορών” του Παραρτήματος Β' της με αριθ. 98205/13707/18-04-2016 διακήρυξης, ως προς τα επί ποινή αποκλεισμού προσκομιζόμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, ορίζεται ότι για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό Ανωνύμων Εταιρειών (για τις ανώνυμες εταιρείες που αυτό απαιτείται) αναγκαία προϋπόθεση είναι η ονομαστικοποίηση των μετοχών τους μέχρι φυσικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 4 του Ν.3310/2005. Η συνδρομή δε της προϋπόθεσης αυτής, σύμφωνα με την οικεία διακήρυξη, αποδεικνύεται με την υποβολή μαζί με την προσφορά των κάτωθι δικαιολογητικών: α) Πιστοποιητικού της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την εταιρεία, από την οποία προκύπτει ότι οι μετοχές της με βάση το ισχύον καταστατικό της είναι ονομαστικές και β) Αναλυτικής κατάστασης με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο Βιβλίο Μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς (αναλυτικά Ιστορικό υπό 6).

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 8 του Ν.3310/2005 (ΦΕΚ 30 Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3414/2005 (ΦΕΚ 279 Α') - αναλυτικά Νομικό πλαίσιο υπό 23 - και 1 του π.δ/τος 82/1996 (ΦΕΚ 66 Α') συνάγεται ότι αναγκαία προϋπόθεση για την παραδεκτή συμμετοχή των ανωνύμων εταιρειών στις διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, είναι η ονομαστικοποίηση των μετοχών τους μέχρι φυσικού προσώπου, μόνο για συμβάσεις οικονομικού αντικείμενου μεγαλύτερου του 1.000.000,00 ευρώ, ενώ η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής αποδεικνύεται με την υποβολή κατά το χρόνο κατάθεσης της προσφοράς τους των αναφερόμενων πιστοποιητικών και καταστάσεων, στις περιπτώσεις όπου απαιτείται. Συναφώς επισημαίνεται ότι, η συνολική προϋπολογισθείσα αξία του εν θέματι διαγωνισμού είναι 549.702,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ήτοι χαμηλότερη του ορίου που τίθεται από τις σχετικές διατάξεις προκειμένου μία υποψήφια ανώνυμη εταιρεία να υπέχει την ανωτέρω υποχρέωση.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι στην υπό εξέταση διακήρυξη, προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής προσφοράς είτε για το σύνολο της ελεγχόμενης προμήθειας είτε για ορισμένα μόνο από τα 34 τμήματα, στα οποία αυτή υποδιαιρείται. Ως εκ τούτου, ο εν λόγω διαγωνισμός συνιστά στην πραγματικότητα σώρευση περισσότερων αυτοτελών διαγωνιστικών διαδικασιών για την ταυτόχρονη ανάθεση περισσότερων επιμέρους υπηρεσιών και για το λόγο αυτό, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη, βάσει του ύψους της οποίας κρίνεται αν υπέχει υποχρέωση δικαιολογητικών ονομαστικοποίησης μια συμμετέχουσα στο διαγωνισμό ανώνυμη εταιρεία, είναι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη για την προμήθεια του επιμέρους τμήματος για το οποίο τυχόν ενδιαφέρεται να υποβάλλει προσφορά και όχι το σύνολο της προϋπολογιζόμενης δαπάνης όλων των τμημάτων που προκηρύχθηκαν με την ανωτέρω κοινή διακήρυξη. Συναφώς, έχει κριθεί νομολογιακά ότι δεν υποχρεούται να προσκομίσει πιστοποιητικά ονομαστικοποίησης μια ανώνυμη εταιρεία που μετέχει στη διαγωνιστική διαδικασία για ένα και μόνον επιμέρους είδος, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του οποίου δεν υπερβαίνει το όριο του 1.000.000,00 ευρώ, ακόμη και όταν η συνολική προϋπολογισθείσα αξία του διαγωνισμού υπερβαίνει το όριο αυτό (βλ. απόφ. 625/2007 ΕΑ του ΣτΕ, απόφ. 4313/2013 Τμ.Μείζ.-Επταμ.Σύνθ.Ελ.Συν, πρβλ VI Τμ ΕλΣυν 1956/2014, πράξη 246/2015 Στ' Κλιμάκιο Ελ. Συν). Εν προκειμένω δε, διαπιστώνεται ότι η προϋπολογιζόμενη αξία κάθε μεμονωμένου τμήματος της διακήρυξης, κυμαίνεται μεταξύ 2.730,00 ευρώ για το τμήμα της τοπικής ενότητας Αλικα και 38.958,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. για το τμήμα Πακιά - Ελιά του διαγωνισμού, ήτοι υπολείπεται σημαντικά από το χρηματικό όριο του 1.000.000,00 ευρώ, άνω του οποίου θα όφειλαν οι εν δυνάμει ενδιαφερόμενες ανώνυμες εταιρείες να καταθέσουν υποχρεωτικά μαζί με την προσφορά τους στο φάκελο των

δικαιολογητικών συμμετοχής, επί ποινή αποκλεισμού και δικαιολογητικά περί ονομαστικοποίησης των μετοχών τους.

(ii) Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 “*Διαδικασία ανάδειξης μειοδότη*” του Παραρτήματος Β' της διακήρυξης ορίζονται ως δικαιολογητικά κατακύρωσης τα εξής:

“2. Δικαιολογητικά περί χρηματοοικονομικής ικανότητας του προσφέροντος

Η χρηματοοικονομική ικανότητα του παρέχοντος υπηρεσίες αποδεικνύεται με ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων ετών για όσους έχουν από το νόμο υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού, από το οποίο να προκύπτει η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. [...]

Περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και

Περί του κύκλου εργασιών ως προς την παροχή παρόμοιων με τις ζητούμενες υπηρεσίες κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών. [...]

Αν ο προσφέρων, για σοβαρό λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή θα κρίνει αιτιολογημένα ως πρόσφορο” (αναλυτικά Ιστορικό υπό 7).

Εν προκειμένω υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του π.δ. 60/07, ορίζεται σαφώς ότι τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 45 του ίδιου π.δ., αποτελούν κριτήρια ποιοτικής επιλογής των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, ενώ ο έλεγχος καταλληλότητας των υποψηφίων σύμφωνα με αυτά πραγματοποιείται κατά το στάδιο που προηγείται της ανάθεσης της σύμβασης (αναλυτικά Νομικό πλαίσιο υπό 21).

Αντιθέτως, στην υπό εξέταση περίπτωση διαπιστώνεται ότι ο σχετικός όρος της διακήρυξης ρητώς ορίζει ως υποχρέωση του μειοδότη να προσκομίσει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα αποδεικνύεται η χρηματοοικονομική του ικανότητα ως δικαιολογητικά κατακύρωσης. Περαιτέρω δε, σημειώνεται ότι ο ανωτέρω όρος πάσχει ασάφειας υπό την έννοια ότι δεν προκύπτει με βεβαιότητα και ασφάλεια το συγκεκριμένο κριτήριο βάσει του οποίου θα τεκμηριωθεί εάν ο μειοδότης πληροί το ελάχιστο επίπεδο επάρκειας (και άρα δεν μπορεί εν τέλει να αποτιμηθεί η χρηματοοικονομική ικανότητά του, έστω στο στάδιο της κατακύρωσης). Συγκεκριμένα, στις προϋποθέσεις απόδειξης χρηματοοικονομικής επάρκειας εντάσσεται μια γενικόλογη αναφορά σε σχέση με τον ισολογισμό της επιχείρησης και το ολικό ύψος του κύκλου εργασιών σχετικά με την παροχή των ζητούμενων προμηθειών κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων ετών, χωρίς να προβλέπονται κάποια ελάχιστα επίπεδα, ως οφείλουν να μνημονεύονται στη διακήρυξη σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 42 του π.δ. 60/07, βάσει των οποίων θα μπορούσε να αξιολογηθεί με σχετική ασφάλεια ο οικονομικός φορέας ως χρηματοοικονομικά επαρκής. Εξυπακούεται ότι η ανωτέρω ενδεικτική συγκεκριμενοποίηση των κριτηρίων θα έπρεπε να συνοδεύεται και από την υποχρέωση υποβολής των κατά περίπτωση απαραίτητων δικαιολογητικών (σχετικές οι με αριθμ. 80/2015, 217/2015 και 256/2015 αποφάσεις της Αρχής).

(iii) Επισημαίνεται επιπλέον ότι, σύμφωνα με τον όρο που περιλαμβάνεται στο άρθρο 4 “*Κατανομή σε ομάδες και τμήματα*” του Παραρτήματος Β' της διακήρυξης, ως προς την αυξομείωση του φυσικού αντικείμενου σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα: μείωσης του αριθμού των ψεκασμών στην περίπτωση που οι κλιματολογικές συνθήκες ή το ύψος του δακοπληθυσμού το απαιτούν, εξαίρεσης Τοπικών ή Δημοτικών Κοινοτήτων στις οποίες διαπιστώνει ότι δεν υφίστανται οι απαραίτητες προϋποθέσεις εφαρμογής του προγράμματος δολωματικών ψεκασμών, μη εφαρμογής του προγράμματος Δακοκτονίας σε Τοπικές ή Δημοτικές Κοινότητες εφόσον ληφθεί απόφαση μη αποδοχής του από τα αρμόδια Δημοτικά Συμβούλια, περικοπής των ψεκασθέντων ελαιοδέντρων σε περιπτώσεις όπως: εκτιμήσεις μειωμένης καρποφορίας, παρεμπόδιση της διενέργειας των ψεκασμών από τους κατοίκους, ανεπαρκούς προσωπικού, κλπ, όπου ορίζεται ότι οι ημέρες διάρκειας του ψεκασμού θα μειώνονται ανάλογα (αναλυτικά Ιστορικό υπό 5).

Δεδομένου ότι ο ως άνω όρος μπορεί να οδηγήσει σε τροποποίηση υφιστάμενης σύμβασης, θα πρέπει αφενός οι προϋποθέσεις εφαρμογής του να είναι σαφώς προσδιορισμένες και να μην εξαρτώνται από την επέλευση γεγονότων αβέβαιων και προϋποθέσεων μη δυνάμενων να επαληθευθούν με ευχέρεια (όπως λχ

η παρεμπόδιση της διενέργειας των ψεκασμών από τους κατοίκους ή η ανεπάρκεια προσωπικού) αφετέρου, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να ασκείται με την επιφύλαξη της νομολογίας του ΔΕΕ ως προς την τροποποίηση συμβάσεων, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί πλέον και στις διατάξεις του άρθρου 72 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ "Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους" (σχετική η με αριθ. 92/2016 απόφαση της Αρχής).

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης, επί του αιτήματος Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση, για την σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την ανάδειξη εργολάβων για τον από εδάφους ψεκασμό ελαιοδέντρων στα πλαίσια του Προγράμματος Συλλογικής Καταπολέμησης του Δάκου της Ελιάς έτους 2016 στην περιοχή ευθύνης της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, συνολικού προϋπολογισμού 243.795,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., και ειδικότερα:

α) για τα τμήματα που αφορούν στις τοπικές κοινότητες: i) Κροκεες, ii) Άγιος Νικόλαος Βοιων, iii) Αφίσιο, iv) Καλύβια Σοχας, v) Καστορι, vi) Σελλασια, vii) Θεολόγος, viii) Βουτιανοί – Κλαδας, ix) Αλευρου – Γεωργίτσι – Περιβόλια, x) Άγιος Κωνσταντίνος – Αγοριανη και xi) Βορδόνια – Πελλανα, προϋπολογισμού 159.873,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, περ. α του π.δ. 60/2007, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, και

β) για τα τμήματα: i) Μεταμόρφωση, ii) Άγιος Νικόλαος Μελιτινης – Λυγερα – Μυρσίνη, iii) Πολοβιτσα, iv) Μολαιοί – Κουπια και v) Καλλιθέας, προϋπολογισμού 83.922,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1, περ. α του π.δ. 60/2007, με δημοσίευση σχετικής προκήρυξης,

και με τον όρο και στις δύο ως άνω περιπτώσεις της μη ουσιώδους τροποποίησης των όρων της διακήρυξης του διαγωνισμού που προηγήθηκε, **λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Αντιπρόεδρος

Μπουσουλέγκα Χριστίνα